

Výroční zpráva společnosti The Kapralova Society za rok 2005

Společnost

Na konci roku 2005 měla naše společnost členskou základnu v devatenácti zemích světa: v Austrálii, Belgii, České republice, Finsku, Francii, Holandsku, Itálii, Izraeli, Japonsku, Jižní Africe, Kanadě, Kostarice, Lucembursku, Mexiku, Německu, Rakousku, Spojených státech, Španělsku a Velké Británii.

V roce 2005 vyšel již třetí ročník našeho periodika, a to s novým názvem *The Kapralova Society Journal*, jenž lépe odpovídá jeho odborné náplni, která nyní zahrnuje jak příspěvky ke studiu života a díla Kaprálové, tak studie na téma *žena v hudbě*. V prvním, jarním čísle nového ročníku jsme uveřejnili texty Alana Houtchense a Karly Hartl, týkající se událostí ze života Kaprálové a Martinů, jak je zachytila jejich korespondence s Otakarem Šourkem, a dále příspěvek Eugena Gatese ke studiu ženské hudební tvorby. Podzimní číslo jsme pak věnovali článku Timothy Cheeka o umělecké písni Vítězslavy Kaprálové a uveřejnili další text Eugena Gatese na téma žena a hudba.

Propagace osobnosti a díla Kaprálové

V roce 2005, ve kterém jsme si připomenuli devadesáté výročí narození a šedesátépaté výročí úmrtí Vítězslavy Kaprálové, věnovala celá řada pořadatelů zvýšenou pozornost skladatelčinu dílu. Potěšující byl také rekordní počet 28 rozhlasových pořadů: většinu vysílal Český rozhlas, ale několik zaznělo také z rozhlasových stanic ve Spojených státech, Kanadě a Belgii. Nejvýznamnější z nich byl téměř dvouhodinový pořad o Kaprálové, který připravila hudební redakce Studia Brna (ved. red. Jan Hlaváč) a dále hodinový dokument, který ve spolupráci s naší společností připravila redaktorka Kathryn Mishell pro stanici vážné hudby v Austinu.

V loňském roce se nám také podařilo ve spolupráci s pražským vydavatelstvím Amos Editio dokončit náš dosud nejambicióznější projekt - kritickou edici písní Kaprálové -, kterému jsme úspěšně zajistili odborné i finanční zázemí. Velkou zásluhu na uskutečnění této iniciativy naší společnosti mají editor publikace dr. Timothy Cheek z hudební fakulty Univerzity v Michiganu a šéfredaktor vydavatelství Amos Editio, dr. Věroslav Němec. Oběma bychom chtěli poděkovat za příkladnou péči, s kterou se celému projektu věnovali. Rádi bychom též poděkovali těm, kteří vydání publikace finančně podpořili - Karle Hartl, Liane Curtis, společnosti Hartl Sala Bell LLP, Miroslavu Novotnému, Michael S. Pearl, obecnímu úřadu ve Třech Studních, Hanuši Weiglovi a Josefu Kaprálovi. Jde o pozoruhodnou publikaci, která, jak věříme, bude sloužit současným i budoucím generacím interpretů díla Kaprálové.

Událostí roku bylo také nové vydání nejznámějšího orchestrálního díla Kaprálové - *Vojenské symfonie* - vydavatelstvím Českého rozhlasu. Rádi bychom na tomto místě poděkovali editorce publikace Olze Ježkové, která skladbu připravila k jejímu (v pořadí již třetímu) vydání. V rámci naší propagační kampaně, jejímž účelem bylo na publikaci upozornit, jsme také podpořili dvě provedení symfonie v podání komorního orchestru Akademie Praha, který dílo uvedl na slavnostním koncertu k výročí úmrtí skladatelky v červnu a dalším koncertu v říjnu v Praze.

Vedle symfonie byla z orchestrální tvorby Kaprálové v loňském roce provedena *Partita*, nejdychtivěji však byla očekávána obnovená premiéra skladatelčiny orchestrální miniatury *Vánoční preludium*, kterou po více než padesáti letech provedl komorní orchestr Akademie Praha za řízení dirigenta Pavla Hryzáka. I tuto kulturní událost podpořila naše společnost. Ze skladatelčiny komorní tvorby se na programech koncertů nejčastěji objevovaly písně a skladby pro klavír (*Variace a Dubnová preludia*), smyčcový kvartet, skladby pro housle a klavír (*Elegie a Burleska*) a ritornel pro violoncello a klavír. Nejvýznamnější hudební událostí roku však byl festival hudby českých skladatelek *Komponistinen und Ihr Werk*, pořádaný v listopadu v německém Kasselu, na němž bylo věnováno komornímu a vokálnímu dílu Vítězslavy Kaprálové hned několik koncertů - celkem zde bylo provedeno 13 jejích děl. Mezi sponsorsy této unikátní kulturní akce nechyběla ani naše společnost.

V uplynulém roce vyšlo také několik velice příznivých recenzí, které znovu upozornily na dosud vydané hudební nosiče věnované tvorbě Vítězslavy Kaprálové. Písně Kaprálové, jejichž takřka kompletní nahrávku vydal v r. 2003 Supraphon ve spolupráci s naší společností a univerzitou v Michiganu, recenzovali Barry Brenesal (pro významný americký hudební magazín *Fanfare*), Angelika Przedzdek (pro polský hudební měsíčník *Muzyka21*) a Marco del Vaglio (italský deník *Agire*). Na CD orchestrální a komorní tvorby Kaprálové (Studio Matouš, 1998), upozornili David Lewis v *All Music Guide* a Patricia Goodson v pořadu *Encore* (rozhlas Praha).

V loňském roce vyšla také celá řada článků a textů, týkajících se naší skladatelky. *The Kapralova Society Journal* otiskl odborný text Timothyho Cheeka "Navždy (Forever) Kaprálová: Reevaluating Czech composer Vítězslava Kaprálová through her thirty songs", článek Alana Houtchense "Love's Labour's Lost: Martinů, Kaprálová, and Hitler"; text Karly Hartl "Kaprálová's Correspondence with Otakar Šourek" a druhou část skladatelčiny životní chronologie "Vítězslava Kaprálová: A Life Chronology" též autorky. Elektronické periodikum Masarykovy univerzity *Acta Musicologica* uveřejnilo článek Rudolfa Pečmana "Pater & filia. Črta o Václavu Kaprálovi a jeho dceři Vítězslavě", *Zpravodaj Spolku přátel hudby při SF Brno* otiskl vzpomínku Aleny Veselé "Vzpomínka na Vítězslavu Kaprálovou", časopis *Vlasta* uveřejnil článek Marcely Kolomacké "Vítězslava Kaprálová: Mozart v dívčích šatečkách" a skladatelku zmínil také článek napsaný pro *Královopolské listy*, "Hudební skladatelé v Králově Poli," autorky Jarmily Mráčkové. Popularizující texty uveřejnily české deníky *Rovnost* (článek Marie Šotolové "Vitka, Vitulka, Vítězslava Kaprálová"), *Plzeňský deník* (článek Václava Sladkého "Hudba Vítězslavy Kaprálové stále zní") a *MF Dnes* (Věra Drápalová: "Skladatelka, která nosila jaro").

Život a dílo Kaprálové byly v minulém roce také námětem několika přednášek. První z nich přednesl již začátkem roku dr. Miloš Štědroň u příležitosti brněnské výstavy k výročí skladatelčina narození, kterou uspořádala knihovna Jiřího Mahena ve spolupráci se Společností Vítězslavy Kaprálové a ZUŠ Vítězslavy Kaprálové v Brně. Autorkou další přednášky byla Dr. Laura Kobayashi, která se skladatelčiny životem a dílem seznámila účastníky konference hudebních pedagogů, konané začátkem dubna v Seattle ve Spojených státech. Koncem téhož měsíce pak život a dílo Kaprálové přiblížila dr. Jindra Bártová v rámci recitálu skladatelčiny hudby, pořádaném Spolkem přátel hudby při Státní filharmonii Brno. Sérii pak uzavřela přednáška Dr. Timothy Cheeka, přednesená na již zmíněném festivalu *Komponistinen und Ihr Werk Festival* v německém Kasselu.

Hudba Kaprálové zůstává nejen předmětem zájmu odborníků, ale často inspiruje i jiné umělce. V uplynulém roce inspirovala skladbu pro experimentální elektroniku Roberta Gurdonarka, s názvem *Kapralova's Escape*.

Projekt *Žena v hudbě*

V loňském roce jsme podstatně rozšířili naše databáze skladatelek a dirigetek, přičemž na rozšíření databáze skladatelek se významně podíleli studenti hudební fakulty University at Albany. Obě databáze byly v loňském roce diskutovány na internetu a zmíněny také v denním tisku a rozhlase (databázi dirigetek doporučily např. britské noviny *Guardian* a bostonský rozhlas WBUR). V rámci projektu *Žena v hudbě* jsme také připravili samostatnou webovou stránku americké skladatelce Kathryn Mishell, české skladatelce Janě Bařinkové a italské dirigetce Silvii Massarelli. Všechny tyto materiály vzbuzují zájem celé řady hudebních institucí, knihoven a fakult univerzit o naši website, a tím i o osobnost a dílo Vítězslavy Kaprálové.

Chtěli bychom na tomto místě poděkovat instituci Association of College Research Libraries a následujícím univerzitním knihovnám a hudebním fakultám, které v rámci svých internetových stránek upozorňují na naši website: Brandeis University Libraries, Carroll College Corette Library, Cleveland State University Library, Duke University Libraries, Eastern Illinois University Booth Library, Middlesex University School of Arts, Oklahoma Baptist University, Rensselaer Polytechnic Institute Research Libraries, Saint Mary's College of California Library, San Antonio College Library, South Dakota State University I.D. Weeks Library, Southeastern Oklahoma State University H.G. Bennett Library, Stanford University Department of Music, Suffolk University M.F.Sawyer Library, Trinity University Library, University College Cork Department of Music, University of Adelaide Elder Music Library, University of Melbourne Music Library, University of North Texas Libraries,

University of Queensland Department of Music, University of Virginia, University of Washington Libraries, University of Wisconsin Mills Music Library, Vanderbilt University Blair School of Music, and Yale University Library.

Prostřednictvím našeho elektronického periodika *The Kapralova Society Journal* jsme také rozšířili nabídku internetových textů zabývajících se tematikou žena v hudbě. Články Dr. Eugena Gatese "Where are all the women composers? Reclaiming a cultural heritage" a "Women composers: A critical review of the psychological literature," jsou perfektním úvodem do této oblasti muzikologického výzkumu. Kromě vzdělávací činnosti jsme v uplynulém roce také pokračovali v aktivní pomoci nejmladší skladatelské generaci z České republiky, a to formou zprostředkování recenzí, komisí a rozhlasových vysílání i veřejných provedení děl. Zprostředkovali jsme například rozhlasové a internetové vysílání komorního díla *Omnia vincit amor* skladatelky Daniely Kosinové (WPRB Princeton), recenzi CD skladatelského sdružení Hudbaby, jehož vydání jsme podpořili v r. 2003 (MusicWeb), a zprostředkováním kontaktů na rakouský soubor pro soudobou hudbu Pierrot Lunnaire Ensemble Vienna a německý ensemble Meininger Trio umožnili také koncertní provedení komorní skladby brněnské skladatelky Kateřiny Růžičkové (Pierrot Lunnaire) a komisi její nové skladby (Meininger Trio).

Poděkování

Skladby Vítězslavy Kaprálové provedla v minulém roce v České republice, Německu a Spojených státech celá řada umělců, kterým bychom chtěli touto cestou poděkovat. Jsou jimi (v abecedním pořadí): Akademie Praha, Kateřina Andělová, baletní soubor Národního divadla v Brně, Thomas Bandy, Norbert Baxa, Petra Besa, Irena Bezdíčková, Renata Bialasová, Jarmila Češková, Děčínský symfonický orchestr, Marta Dembická, Susan Gray, Anne Gross, Pavel Hryzák, Nicholas Hutchinson, Timothy Cheek, Milan Kaňák, Kapralova Quartet, Laura Kobayashi, Jakub Kozák, Kateřina Kraftová, Šárka Králová, Pavel Kratochvíl, H. Krcová, Martinů Trio, Petra Moravcová, Gabriele Nies, Marie Nováková, Orchester Janáčkovy Opery v Brně, Matthew Piatt, M. Pimek, Zdeněk Prošek, E. Seneklová, Kira Slovacek, Kathleen Sullivan, Lorraine Sullivan, Ondřej Špaček, Jana Štefáčková, Markéta Toufarová, Sabina Vajdová a ženský pěvecký soubor Vlastimila.

Rádi bychom též poděkovali všem příznivcům hudby Vítězslavy Kaprálové, kteří v loňském roce upozornili na její dílo či jiným způsobem podpořili naši činnost. Jsou jimi (v abecedním pořadí): Steffen Ackerman, *Acta musicologica*, *Agire*, *All Music Guide*, Amos Editio, Catherine Belyea, Klára Beránková, František Bílek, Barry Brenesal, Ellen J. Burns, CBC Radio 2, Colin Clarke, Andrew Craig, Liane Curtis, Česká Alzheimerovská Společnost, Česká televize, Český rozhlas (Studio Brno), Český rozhlas (Studio Ostrava), Český rozhlas 3 (Vltava), Český rozhlas 7 (Radio Praha), Diakonie Českobratrské církve evangelické, Petr Dufek, Zdena Dufková, Dvorak Society for Czech and Slovak Music, April Earley, Charles Eggen, Virginia Eskin, *Fanfare*, Kelly Ferjutz, Carla Franco, Patricia Goodson, *Guardian*, Hartl Sala Bell LLP, Jan Hlaváč, Alan Houtchens, International Alliance for Women in Music, Tereza Jandura, Alena Jelénková, Olga Jeřábková, Jersey City Board of Education, Gabriela Ježková, Olga Ježková, KAMU FM, Ildar Kharissov, KMFA Austin, Knihovna Jiřího Mahena, Ivona Konečná, *Královopolské listy*, Vladimír Krátký, H. Krcová, Mark Kroll, Andi Lamoreaux, Birgitta Lertséus, Mark Lester, David N. Lewis, Alexandra Lukášová, Lukáš Matoušek, Městský úřad Brno-Královo Pole, *MF Dnes*, Kathryn Mishell, *Muzyka21*, Věroslav Němec, Christel Nies, Obec Tři Studně, Eva Očisková, Luboš Ondráček, Rudolf Pečman, Ivan Petrželka, *Plzeňský deník*, PROGLAS, Angelika Przezdziek, Ursula Rempel, Václav Richter, Marvin Rosen, *Rovnost*, RTBF Belgium, Ruthann Ruehr, Zoja Seyčková, Allen Schrott, Lubomíra Šonková, Marie Šotolová, Společnost Bohuslava Martinů v Brně, Spolek přátel hudby při Státní filharmonii Brno, studenti fakult hudby a studií rodu University at Albany, Studio Matouš, Jana Turčínková, Jana Vašatová, David Vaughan, Alena Veselá, Vydavatelství a nakladatelství Českého rozhlasu, WBUR Boston, WFMT Chicago, WPR Wisconsin, WPRB Princeton, ZUŠ Vítězslavy Kaprálové a ZUŠ Bohuslava Martinů.

Závěrečné poděkování pak patří těm členům společnosti, kteří se v uplynulém roce věnovali propagaci díla Kaprálové či byli jinak nápomocni naší činnosti. Jsou jimi (v abecedním pořadí): Jindra Bártová, Michael Beckerman, Lidmila Daňková, Erik Entwistle, Eugene Gates, Paul Hartl, Leda Hatrick, Timothy Cheek, Josef Kaprál, Antonín Kubálek, Raymond Latham, Jiří Macek, František Matějka, Fred McGregor, Jarmila Mráčková, Miroslav Novotný, Michael S. Pearl, Věra Rudolfová, Václav Sladký, Soňa Suchardová, Kass Sunderji, Miloš Štědroň, Gregory Terian, Marco del Vaglio, Hanuš Weigl a Libor Zrůst.

Zprávu připravila předsedkyně Karla Hartl, červen 2006